

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД
№ РД 09-1432/12.09.2014 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията, във връзка с чл. 13, ал. 5 от Закона за професионалното образование и обучение, чл. 102, ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета и чл. 17, ал. 2 от Наредба № 6 от 28.05.2001 г. за разпределение на учебното време за достигане на общообразователния минимум по класове, етапи и степени на образование, при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряване на обучението по учебния предмет

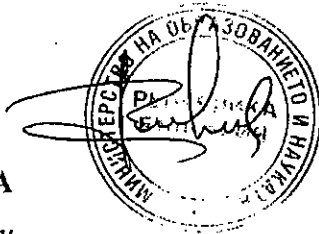
УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за задължителна професионална подготовка по учебен предмет **учебна практика по технология на специалността за професия код 815010 „Фризьор“**, специалност код 8150102 „Организация и технология на фризьорските услуги“ от професионално направление код 815 „Фризьорски и козметични услуги“ съгласно приложението..

Учебната програма влиза в сила от учебната 2014/2015 година.

Контрол по изпълнение на заповедта възлагам на Ваня Кастрева – заместник-министър.

ДОЦ. РУМЯНА КОЛАРОВА
Министър на образованието и
науката

Зам.-министър: Ваня Кастрева
Заповед №: 0009-1296/22.08.2014 г.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА

за задължителна професионална подготовка

по

ФРИЗЬОРСТВО

Утвърдена със Заповед № РД 15-1432/12.09.2014 г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 815 „Фризьорски и козметични услуги”

ПРОФЕСИЯ:

код 815010 „Фризьор”

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 8150202 „Организация и технология на фризьорските услуги“

София, 2014 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМАТА И ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебната програма е предназначена за учениците, които се обучават по професия **фризьор** от професионално направление „Фризьорски и козметични услуги”.

Съдържанието на учебния предмет осигурява усвояването на практически знания и умения за успешно упражняване на професията. В учебното съдържание е предвидено запознаване с основните изисквания за обзавеждане и поддържане на фризьорски салон, осигуряване с необходимата техника, уреди и апарати, които се използват в съвременното фризьорство. Предвидени са часове за усвояване на практически умения за извършване на основните фризьорски услуги, поддържане на косата, изработване на различни видове прически според предназначението им и желанията на клиентите, усвояване на техники за модни подстригвания и фризури. Предвидени са часове за усвояване на нова техника и технологии във фризьорството, които учителят може да организира и проведе по своя преценка в модни салони или като наблюдения при изтъкнати фризьори. Задължителен елемент на учебното съдържание е запознаване на учениците с нови модни тенденции във фризьорството, нови средства за обработка и поддържане на косата – боядисване, изрусяване, подхранване, изработване на кичури, дълготрайно къдрене, удължаване и вграждане на коса и др. Учебната програма осигурява добри възможности за свобода и творчество от страна на учителя при организиране и осъществяване на учебния процес в рамките на предвидения обем от часове по учебен план.

Част от учебното съдържание е свързано с надграждане на усвоените знания и умения по предметите технология на специалността, материалознание, хигиена и безопасност при работа, здравословни и безопасни условия на труд, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование и рисуване, като учителя осъществява логическо обвързване на учебното съдържание по тези предмети с цел у учениците да бъдат формирани умения за пренос на знания при решаване на конкретни казуси, умения и личностни качества, необходими за успешно упражняване на професията фризьор, формиране на стремеж към професионално развитие и непрекъснато обогатяване на знанията и уменията съобразно променящата се техника и технологии във фризьорството и нарастващите очаквания на клиентите от работещите в сферата на услугите.

II. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ

X клас, I и II учебен срок: 36 учебни седмици x 5 учебни часа = 180 учебни часа

XI клас, I и II учебен срок: 36 учебни седмици x 7 учебни часа = 252 учебни часа

XII клас, I и II учебен срок: 31 учебни седмици x 7 учебни часа = 217 учебни часа

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Учебното съдържание е структурирано в раздели и теми. За всеки раздел са записани минималния брой часове и примерни теми. Учителят конкретизира броя на учебните часове за всяка тема в съответствие с посочените за раздела.

X КЛАС

№ по ред	Наименование на разделите и темите	брой учебни часове
	Раздел I. Въведение в предмета	5
	Раздел II. Фризьорски салон	15
1.	Обзавеждане на фризьорски салон. Интериор	
	1.1. Обзавеждане на работно място и помощни помещения	
	1.2. Техника на безопасност и противопожарна охрана	
2.	Качества, които трябва да притежава фризьора	
3.	Трудови и хигиенни задължения на фризьора	
	Раздел III. Инструменти	25
1.	Режещи инструменти – ножици. Видове. Устройство. Приложение. Начин на хващане и работа с тях	
2.	Гребени. Четки	
3.	Електрически инструменти	
	3.1. Електрически машинки	
	3.2. Електрическа маша и преса	
	3.3. Сешоари	
	Раздел IV. Диагностика на скалп и коса	5
1.	Видове коси. Класификация	
2.	Визуална диагностика на скалп и коса	
3.	Компютърна диагностика на скалп и коса. Разчитане на резултатите	
	Раздел V. Измиване на коса	5
1.	Избор на измивни средства	
2.	Етапи на работа	
3.	Видове масаж	
	Раздел VI. Подстригване	30
1.	Подстригване. Общи положения. Видове лица и фактори, определящи избора на подходящи прически	

2.	Основни техники на работа	
3.	Модни техники за подстригване и персонифициране	
4.	Работа с ножици – обикновена, фризьорска, полуфилажна, филажна и ножодържач	
5.	Принципи, които трябва да се спазват при подстригване	
6.	Технологична последователност при подстригването	
7.	Видове подстригване	
8.	Работа с различна дължина на косата	
	Раздел VII. Водна ондулация	20
1.	На сектори. Шахматно	
2.	На път. Без път	
3.	На бретон и полубретон	
4.	Водна ондулация на вълни	
5.	Водна ондулация на охлюви	
	Раздел VIII. Изработване на дневни прически	30
1.	Видове лица и фактори, определящи избора на подходящи прически	
2.	Фактори, влияещи върху предварителния подбор на прическата	
2.3.	Дневна прическа чрез навиване косата на ролки	
2.1.1.	На къса коса	
2.1.2.	На дълга коса	
2.4.	Изработване на дневна прическа със сешоар и четка	
2.2.1.	На къса коса	
2.2.2.	На дълга коса	
2.2.3.	Изправяне на къдрави коси	
2.5.	Дневна прическа с маша	
2.5.1.	Плоски букли – от върха към корена	
2.5.2.	Спираловидни букли (френски) – от корена към върха	
2.5.3.	Работа на къса коса	
2.5.4.	Работа на дълга коса	
2.4.	Дневна прическа с електрическа маша – преса	
2.6.	Спортна прическа. Видове спортни прически	
	Особености. Начин на изработване	
2.6.	Фризура – плитка. Видове. Изработване	
	Раздел IX. Грижи за косата	10
1.	Фрикция на коса. Тонизиращи средства	

2.	Подхранване на косата	
	2.1. Маски за коса	
	2.2. Топли масла	
	2.3. Ампули за коса	
	Раздел X. Детско подстригване	20
1.	Анатомични особености на детската глава	
2.	Видове детски постригвания, според възрастовите особености	
3.	Основни принципи при подстригване на деца. Прилагане на различни техники на работа	
4.	Технологична последователност	
5.	Новости при детското подстригване	

XI КЛАС

№ по ред	Наименование на разделите и темите	Брой учебни часове
	Раздел I. Преговор върху учебното съдържание от X клас	14
1.	Подстригване – общи положения. Техники на подстригване с ножици и бръснач	
2.	Изработване на дневни прически	
	Раздел II. Подстригване	105
1.	Мъжко подстригване	35
	1.1. Остригване на глава. Диагностика на скалпа – посока на растеж на косата, технологична последователност	
	1.2. Ниско мъжко подстригване. Диагностика на скалпа – посока на растеж на косата, технологична последователност	
	1.3. Средно мъжко подстригване. Диагностика на скалпа – посока на растеж на косата, технологична последователност	
	1.4. Високо мъжко подстригване. Диагностика на скалпа – посока на растеж на косата. Технологична последователност	
	1.5. Фигуративно подстригване на коса. Основни принципи при фигуративното подстригване. Техники за фигуративно подстригване. Работа с шаблони	
	1.6. Оформяне на бради и мустаци	
	1.6.1. Видове бради	
	1.6.2. Видове мустаци	

2.	Дамско подстригване	56
	2.1. Анатомични особености на главата - области и сектори на главата. Опорни точки и ъгли на повдигане	
	2.2. Основни подстригвания – основни положения. Области на главата	
	2.2.1. Разчитане на схеми и чертежи	
	2.2.2. Равно дамско подстригване. Технологична последователност	
	2.2.3. Дамско подстригване на пластове с плавно преливане. Технологична последователност	
	2.2.4. Дамско подстригване на стръмни пластове. Технологична последователност	
	2.2.5. Подстригване на дамска коса – къса. Технологична последователност	
	2.2.6. Подстригване на дамска коса – дълга. Технологична последователност	
	2.3. Модни дамски подстригвания	
	2.3.1. Каре – градация	
	2.3.2. Асиметрично каре	
	2.3.3. Каре с изтънени слепоочни сектори	
	2.4. Новости при подстригване с ножници, с бръснач	
3	Детско подстригване	14
	3.1. За момчета (на път, без път, бретон)	
	3.2. За момичета (алагарсон и бубикопф)	
	Раздел III. Боядисване на коса	42
1.	Общи положения при работа с бои	
2.	Запознаване с цветовете от спектъра. Съчетаване на цветовете – топли и студени	
	2.1. Работа с каталог	
	3.3. Състав и действие на препаратите за боядисване. Предназначение. Дозировка на препарата	
3.	Видове препарати. Избор на оксиданти	
4.	Техники на работа в различни условия	
5.	Правила за работа с препарата. Проби за алергичност	
6.	Технологична последователност на работа. Начини. Измиване и подхранване на косата	
7.	Боядисване на естествена коса в естествени, червени и руси тонове	

8.	Боядисване на третиран коси (цели и корени) - боядисани, изрусени, побелели или накъдрени коси	
9.	Поправка на несполучливо боядисани коси	
10.	Видове пяна - оцветител, шампоан - оцветител, рефлета, спрей и гел - оцветител. Начин на приложение	
11.	Къносване на коса	
	11.1. Общи положения. Видове	
	11.2. Приготвяне и нанасяне. Времетраене и измиване	
	11.3.Разлики между боядисване и къносване на коса	
12.	Боядисване на мъжка коса, брада и мустаци	
	12.1. Видове бои (без амонячни, крем-гел)	
	12.2. Лосиони	
	Раздел IV. Изрусяване на коса	21
1.	Препарати за изрусяване. Видове обезцветители – прахообразни, кремообразни, оксиданти, обезцветяващо олио	
2.	Изрусяване на коси с различни дължини и израснали корени	
3.	Матиране на коса. Продукти. Нанасяне	
4.	Поправка на несполучливо изрусяване	
5.	Технологична последователност на работа. Време за действие	
6.	Препарат за премахване на нежелания цвят на косъма. Ремувър	
	Раздел V. Изработване на кичури	21
1.	Кичури според техниката на изработване – шапка, фолио, лопатка и гребен	
2.	Изработване на кичури според типа коса – естествена, третирана и обезцветена	
3.	Матиране на кичури. Избор на нюанс. Приготвяне на матиращия разтвор. Нанасяне. Време на действие	
4.	Изработване на кичури в различни нюанси	
	Раздел VI. Студено дълготрайно къдрене	21
1.	Необходими материали	
2.	Състав и действие на препаратите за къдрене и фиксиране	
3.	Технология на навиване на косата	
4.	Техника на нанасяне на препарат. Правила за работа	
5.	Видове дълготрайно къдрене	
	5.1. Цялостно къдрене	

	5.2. Частично и спираловидно къдрене	
	5.3. Изправяне на къдрава коса	

ХІІ КЛАС

№ по ред	Наименование на разделите и темите	Брой учебни часове
	Раздел І. Преговор върху учебното съдържание от ХІ клас.	35
1.	1. Боядисване на косата. Общи положения и изисквания при работа. 2. Изрусяване на коса. Обезцветители и оксиданти. Особенности при работа. Матиране 3. Студено дълготрайно къдрене. Общи положения при работа. Видове навиване на косата. Особенности 4. Подстригване – дамско, мъжко и детско	
	Раздел ІІ. Подстригване на коса	42
1.	1. Новости в подстригването – геометрично, силно филиране, силно изтъняване. Оформяне на вратната линия – овално, шпиц, равно 2. Модни мъжки подстригвания. Особенности 2.1. Подстригване на брада и мустаци. Видове 3. Модни дамски подстригвания. Особенности 4. Подстригване на много къдрава коса. Особенности 5. Детско подстригване 5.1. Подстригване на момичета 5.2. Подстригване на момчета	
	Раздел ІІІ. Изработване на прически	42
1.	1. Изработване на прически в зависимост от структурните особенности на лицето, главата и косата 2. Изработване на прически в зависимост от техниките на работа - навиване косата на ролки, работа с четка и сешоар, работа с маша и преса 3. Изработване на вечерна прическа за различни дължини коси Видове стерилизиращи продукти, необходими за изработването ѝ. Избор на техника, която ще се използва 4. Художествена прическа. Фактори, влияещи върху изработването ѝ 5. Изработване на мъжки прически. Видове 5.1. Класическа 5.2. Комбинирана	

	5.3. Въздушна 6. Изработване на детски прически 6.1. За момичета 6.2. За момчета	
	Раздел IV. Боядисване на коса	35
1.	Запознаване с нови марки бои и начина на работа с тях. Елиминиране и допълване на различни нюанси	
2.	Боядисване – преценка на разликите между корените и дължините на косата. Установяване наличието на бели коси и техния процент. Избор на цвят	
3.	Нанасяне на продукти, фиксиращи цвета. Почистване на кожата със специални препарати	
	Раздел V. Изрусяване на коса	14
1.	Изрусяване на коса – установяване интензивността на естествения тон. Видове обезцветители: обезцветяващо олио; обезцветяващ крем; обезцветител за боядисани коси. Избор на оксидант. Етапи на изрусяване. Нанасяне на продукти в краищата. Нанасяне обезцветите в корените. Време на действие. Резултат. Нанасяне на матиращ продукт	
2.	Проблеми при изрусяването	
3.	Изработване на кичури. Видове. Техника на работа	
	Раздел VI. Студено дълготрайно къдрене	14
1.	Необходими материали	
2.	Състав и действие на препаратите за къдрене и фиксиране	
3.	Технология на навиване на косата	
4.	Техника на нанасяне на препарат. Правила за работа	
5.	Видове дълготрайно къдрене:	
	5.1.Цялостно къдрене	
	5.2.Частично и спираловидно къдрене	
	5.3.Изправяне на къдрава коса	
6.	Трайно изправяне с кератин	
7.	Проблеми при студено дълготрайно къдрене и изправяне на коса	
	Раздел VII. Удължаване и вграждане на коса	21
1.	Удължаване и вграждане на коса, чрез лепене на кичури с кератин. Инструменти, пособия, технологична последователност	
2.	Удължаване и вграждане на коса с кабзи. Инструменти, пособия, технологична последователност	
3.	Удължаване и вграждане на коса с треси, чрез зашиване и с кабзи.	

	Инструменти, пособия, технологична последователност	
4.	Удължаване и вграждане на коса по системата ARCOS (чрез стикери). Инструменти, пособия, технологична последователност	

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

В края на обучението учениците трябва да:

знаят:

- свойствата, строежа и качествата на косата;
- хигиенните изисквания и правилата за безопасна работа с различни видове препарати и инструменти;
- технологичните процеси при извършване на фризьорски услуги;
- начините на прилагане на бои, къдрин, стилизиращи продукти и др.

могат да:

- правят диагностика на коса и скалп и да разчитат резултатите;
- използват за диагностика технически средства – компютър, микроскоп за диагностика на косъма и софтуер;
- определят структурните особености на лице, глава и тяло;
- правят правилна преценка и да прилагат препаратите според свойствата и качествата на косата;
- прилагат основните миещи и подхранващи средства;
- работят с инструменти и пособия, използвани във фризьорството;
- извършват всички видове подстригвания и прически.
- извършват различни видове боядисвания, подхранване и поддържане на косата;
- общуват културно с клиентите;

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж. Галина Дончева Стефанова – старши учител в ПГТМД – гр. Варна
2. Михаела Красиминова Димитрова - учител в ПГТМД – гр. Варна
3. Емилия Иванова - учител в ПГФК „Княгиня Евдокия“ – гр. София

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Димчев, Д. Обща и комунална хигиена
2. Димчев, Д. Основи на личната хигиена
3. Георгиев, А. К. Койчев. Технология на бръснаро-фризьорството
4. Козметология – I и II част